

Voorstel aan college en raad

Nummer:	h190029023
Datum:	2 mei 2019
Opsteller:	E. Okkema
Portefeuillehouder:	Wethouder Van der Wal-Zeggelink
Onderwerp:	Aanvullend krediet voor kosten van explosievenonderzoek in plangebied Waterfront-Zuid.

Het college van B&W besluit:

- 1a. De raad voor te stellen een krediet beschikbaar te stellen voor een bedrag van € 459.000,- ten behoeve van gemaakte kosten in relatie tot explosievenonderzoek binnen plangebied Waterfront-Zuid;
- 1b. Deze kosten ten laste te brengen van de grondexploitatie Waterfront, post sanering/archeologie/grondwerk, complex C81;
- 2a. De raad voor te stellen een krediet beschikbaar te stellen voor een bedrag van € 250.000,- ten behoeve van nog uit te voeren resterend explosievenonderzoek, in samenhang met voorbereidend werk en bodemsanering in de ontwikkeling van Waterfront-Zuid Fase 3.
- 2b. Deze kosten ten laste te brengen van de grondexploitatie Waterfront, post sanering/archeologie/grondwerk, complex C81, en de heer Glastra aan te wijzen als krediethouder.
- 2c. Daar in de grondexploitatie Waterfront nog niet is voorzien in dekking voor deze kosten boven een bedrag van € 116.000,-, het resterend bedrag te betrekken bij eerstvolgende herziening van de grondexploitatie.

Inleiding

Aanleiding

Binnen het projectgebied Waterfront-Zuid is vanaf 2014 onderzoek uitgevoerd, gericht op het vinden van mogelijk 'niet gesprongen explosieven' in de ondergrond. Aanleiding daartoe was de conclusie vanuit vooronderzoek, dat in en boven het havengebied Harderwijk in de 2e wereldoorlog oorlogshandelingen hebben plaatsgevonden. Met als gevolg dat het gebied als 'verdacht' is aangemerkt op nog in de bodem achtergebleven explosieven en munitie.

Door de gemeenteraad is in 2014 en in 2016 krediet gevoteerd. De gemaakte kosten hebben dit krediet inmiddels overschreden, ofschoon door krediethouder daarvan bij kredietrapportage melding is gemaakt. OCE-onderzoek (opsporing conventionele explosieven) brengt hoge kosten met zich mee. Vanuit de aard van het werk laten de kosten zich moeilijk ramen. Een raming blijft voornamelijk beperkt tot de kosten van historisch vooronderzoek, inventarisatie, oppervlakedetectie, verwerken van resultaten en trekken van conclusies omtrent noodzakelijk vervolg.

Om gemeenten tegemoet te komen in de hoge kosten van opsporingsonderzoek, hanteert het Ministerie van een Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) de zogeheten 'bommenregeling', waarbij een bijdrage van 70% in de werkelijk gemaakte kosten wordt toegekend. Dit op basis van een aanvraag + Raadsbesluit waarin die werkelijk gemaakte kosten zijn vastgesteld. Gemeente Harderwijk heeft tot nu toe jaarlijks van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Zo ook over jaarschijf 2018 is onlangs wederom een aanvraag bij het Ministerie van BZK ingediend.

Specifiek de historie binnen het projectgebied Waterfront heeft een sterk kostenverhogend effect.

De complexiteit en samenhang tussen opsporingswerk en de asbestsanering in het gebied is groter geweest dan redelijkerwijs vooraf kon worden vermoed. De werkwijze hield onder meer in, dat in het met asbest vervuilde gebied eerst een bovenlaag van 1,5 meter diende te worden afgegraven om vervolgens effectief in de ondergrond het detectiewerk te kunnen doen. Dit resulteerde zowel direct (vanuit het OCE-onderzoeksbureau) als indirect (voor de hoofdaannemer) substantiële meerkosten. Dit in de vorm van extra maatregelen, inzet van extra voorzieningen, verdragingskosten, alsmede een langduriger inzet van de Beaudredge-machine onder extra beveiligde condities.

Het explosievenonderzoek tot 2018 stond met name in het teken van het op veilige wijze uitvoeren van de bodemsaneringsopgave, onder de condities van de afgegeven saneringsvergunning en binnen de gestelde termijn om in aanmerking te komen voor de vanuit provincie Gelderland toegezegd en inmiddels toegekend subsidiebedrag voor de bodemsanering.

Nu in 2019 wordt begonnen met voorbereidende werk voor de verdere ontwikkeling van Waterfront-Zuid, deelgebied Fase 3. Die voorbereiding bestaat ook voor een deel uit verdere bodemsanering, hetgeen wordt uitgevoerd op basis van duidelijkheid vanuit het onlangs vastgesteld 'Stedenbouwkundig Plan voor Fase 3'. Een deel van dat voorbereidend werk vindt plaats binnen het gebied dat nog als 'verdacht' wordt aangemerkt, daar waar om praktische redenen niet in eerder stadium bodemonderzoek heeft plaats gevonden dan wel heeft kunnen plaatsvinden. (zie op het als bijlage toegevoegd kaartbeeld, locaties ontsluitingsweg Fase 2 en voormalig bouwkeet-terrein)

Onderhavige kredietaanvraag dient dus (1) *enerzijds* de dekking voor overschrijding van het bestaande krediet en (2) *anderzijds* het voorzien in een nieuw krediet om nog resterend explosievenonderzoek in specifiek Waterfront-Fase 3 te kunnen uitvoeren.

Kader

Nota van uitgangspunten Waterfront

Alternatieven

Geen. Het niet kunnen afsluiten van betreffende kredieten biedt geen financiële oplossing. Het beoogd effect kan alleen worden bereikt door het adequaat uitvoeren van bodemonderzoek en waar nodig ontdoen van onveilige elementen.

Beoogd effect

Vanuit reeds uitgevoerd en nog uit te voeren werk, het voorzien in goede en veilige bodemsanering en het bouwrijp maken van de grond binnen plangebied Waterfront-Zuid.

Vanuit financieel oogpunt, enerzijds het voorzien in aanvullend krediet voor OCE gerelateerde kosten binnen het plangebied, en het kunnen afsluiten van betreffende kredieten binnen de financiële administratie alsmede de grondexploitatie. Anderzijds het voorzien in krediet voor nog uit te voeren resterend onderzoek alsmede het in aanmerking komen voor suppletie-uitkering vanuit de 'bommenregeling'.

Argumenten

1. Middels het beschikbaar komen van aanvullend krediet kan dekking vanuit de grondexploitatie alsnog worden ingezet om reeds gemaakte kosten te kunnen verantwoorden, en het lopend krediet te kunnen afsluiten.
2. Nieuw krediet voor nog resterend explosievenonderzoek binnen plangebied Waterfront-Zuid Fase 3 is nodig om op veilige en voortvarende wijze het voorbereidend werk daar te kunnen laten uitvoeren.

Financiën

Dekking voor overschrijding bestaand krediet

Voor explosievenonderzoek alsmede gerelateerde werkzaamheden binnen Waterfront-Zuid vanaf 2014 is in totaal een bedrag aan kosten geboekt van € 10.223.610,-

In de afgelopen jaren zijn deze kosten aangemeld voor een 70% bijdrage vanuit het ministerie van BZK op basis van de zogenaamde 'bommenregeling'.

Dit heeft geresulteerd in een totaal uitgekeerd bedrag van € 7.105.520,-

Momenteel loopt nog een aanvraag voor een bedrag van € 44.650,-

€ 7.150.170,-

De netto kosten voor de gemeente Harderwijk bedragen derhalve

€ 3.073.440,-

Als dekking is tot nu toe in totaal in krediet voorzien voor een bedrag van
Per saldo is nodig, aanvullende krediet voor een bedrag van

€ 2.614.440,-
€ 459.000,-

Daarmee kunnen de lopende kredieten worden afgesloten, aan de vooravond van start voorbereidend werk voor het verder ontwikkelen van Waterfront-Zuid Fase 3. Binnen de grondexploitatie Waterfront is reeds voorzien in de nodige dekking voor het aanvullend krediet. Onderhavige aanvraag voor het beschikbaar stellen van aanvullende middelen heeft dan ook geen nadere financiële gevolgen voor de gemeentelijke begroting.

Nieuw krediet voor resterend explosievenonderzoek

Dit betreft het onderzoek als opmaat naar bouwrijp kunnen opleveren van delen binnen Waterfront-Zuid Fase 3. Bijgaand kaartje toont in het rood 'het verdacht gebied' dat nog niet onderzocht is.

Mede vanuit reeds opgebouwde expertise, worden de werkzaamheden uitgevoerd als onderdeel van de lopende opdracht, door het tot nu toe betrokken specialistisch onderzoeksbureau.

Naar ruwe schatting kunnen de kosten voor uitvoering van dit onderzoek oplopen tot € 250.000,-
Deze kosten zullen worden aangemeld voor een 70% bijdrage vanuit het ministerie van BZK op basis van de zogenaamde 'bommenregeling'.

Duurzaamheid

Het explosievenonderzoek was/is nodig om op een veilige manier de bodemsanering uit te kunnen voeren. De bodemsanering maakt deel uit van het project Waterfront, waarvan de realisatie van energiezuinige woningen een belangrijk onderdeel is

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

- Krediet- en kostenoverzicht inzake het explosievenonderzoek
- Overzichtskaartje van resterend 'verdacht' gebied